

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ ПЛ. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
Протокол _____ № _____

Голова вченої ради
академік НАМН України
проф. _____ Ю. В. Вороненко

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА

**з вибіркової навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD)
в аспірантурі**

«Логіка та методологія наукового дослідження»

Галузі знань: 09 Біологія
22 Охорона здоров'я

Спеціальності: 091 Біологія
221 Стоматологія
222 Медицина
224 Технології медичної діагностики
та лікування
225 Медична та психологічна реабілітація
226 Фармація

Рівень освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Вибіркова навчальна дисципліна

Форма навчання: очна (денна, вечірня), заочна

Кафедра: філософії

Київ 2019

ПОГОДЖЕНО

Рішення вченої ради факультету
підвищення кваліфікації викладачів
Протокол _____ № _____

Голова вченої ради

доцент _____ Л. Ю. Бабінцева

ПОГОДЖЕНО

Рішення Комісії вченої ради з
наукової роботи
Протокол _____ № _____

Голова Комісії

професор _____ Н. О. Савичук

СКЛАД ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ

№№	ПІБ	вчене звання	наук. ступень	посада
Голова проектної групи				
1.	Пустовіт Світлана Віталіївна	професор	доктор філософських наук	завідувач кафедри філософії НМАПО імені П.Л.Шупика.
Члени проектної групи				
2.	Бойченко Наталія Михайлівна	доцент	доктор філософських наук	професор кафедри філософії НМАПО імені П.Л.Шупика.
3.	Киричок Олександр Борисович	доцент	кандидат філософських наук	доцент кафедри філософії НМАПО імені П.Л.Шупика.

РЕЦЕНЗЕНТИ

1. Убогов С.Г. завідувач кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика, к. фарм. наук, доцент.

2. Комаха Л.Г. – заступник декана філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д.філос.н., доцент.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії (Протокол № 10 від 28.10.2019 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма підготовки докторів філософії в аспірантурі за спеціальностями (091 Біологія; 221 Стоматологія; 222 Медицина; 224 Технології медичної діагностики та лікування; 225 Медична та психологічна реабілітація; 226 Фармація) розроблені на підставі освітньо-наукової програми (галузь знань: 09 Біологія; 22 Охорона здоров'я), за третім освітньо-науковим рівнем є нормативним документом, в якому визначено зміст навчання та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійної підготовки аспіранта.

Мета – отримати знання з логіки та методології наукових досліджень, засвоїти поняття наукового методу, наукового підходу та методу дослідження, з'ясувати головні процедури наукової роботи та специфіку наукової діяльності, оволодіти навичками логічно-несуперечливого наукового мислення, вміннями формулювати поняття і судження, робити умовиводи, аргументовано вести наукову дискусію, планувати і розробляти методологію і методику дослідження, що є необхідним для успішної наукової діяльності, в тім числі й для написання дисертації. Програма орієнтована на підготовку аспірантів і дає змогу ознайомитися із головними розділами сучасної логіки та засвоїти головні навички її практичного застосування в науковій роботі.

Ще одним аспектом наукової діяльності аспірантів, якому може посприяти вивчення даної дисципліни, є те, що дисципліна передбачає оволодіння навичками теоретичної аргументації, доведення і спростування положень, захисту власних гіпотез та результатів роботи, вмінням вести наукову дискусію. Все це є вкрай важливими у науковій діяльності, зокрема при апробації результатів та при захисті дисертації, адже на теорії наукової аргументації мають бути побудовані виступи науковців на наукових конференціях, симпозіумах чи семінарах.

Оволодіння запропонованою дисципліною дасть змогу підготувати логічне, структуроване і продумане наукове дослідження, чітко сформулювати його об'єкт і предмет, окреслити завдання і наукову новизну, аргументовано довести актуальність дисертаційного дослідження, уникнути логічних протиріч при формулювання головної гіпотези дослідження та вихідних тез наукової роботи, а також при побудові наукових доведень положень, що виносяться на захист.

Дисципліна також знайомить аспірантів з основами наукової індукції та межами використання методу аналогій, що вкрай важливо при обробці результатів вимірювань і експериментальних даних.

Вибіркова дисципліна «Логіка та методологія наукового дослідження» спрямована на ознайомлення слухачів із загальнонауковими методами пізнання та основами їх практичного застосування при підготовці дисертаційної роботи, а також зачіпає питання оформлення і подання завершеного наукового дослідження. Вона дає можливість більш чіткого

окреслення головних методологічних засад науково-дослідної роботи, підбору відповідних предмету і об'єкту методів дослідження.

Цикл «Логіка та методологія наукового дослідження» є важливим для успішного виконання дисертаційної роботи та для успішного здійснення наукової діяльності загалом.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**Дисципліни за вибором «ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ» підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальностями: 091-Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностика та лікування, 225 Медична та психологічна реабілітація, 226 Фармація)
(очна денна форма навчання)**

Тривалість: 3 кредити (90 год.).

Мета навчання: оволодіння аспірантами законами і формами логічно-несуперечливого мислення та вмінням застосувати їх у науковій діяльності, а також засвоєння головних логічних та методологічних процедур наукового дослідження (формулювання понять і суджень, побудова умовиводів, розробка методології дослідження, формулювання гіпотези та вихідних положень дослідження, освоєння основ теорії аргументації та ін.), що дасть змогу проводити наукові дослідження на високому методологічному і теоретичному рівні з чітко сформованою доказовою базою.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною денною формою навчання.

№ з/п	Навчальна дисципліна, розділ, рубрика	Кількість кредитів	Кількість годин					самостійна та інша робота
			Загальний обсяг	аудиторних				
				всього	у тому числі			
					лекції	семінарські	практичні	
	...	3	90					
1	Науковий метод і наукових підхід у дисертаційному дослідженні			30	10	20		-
2	Формально-логічні основи наукового дослідження			36	12	24		-
3	Основи теорії наукової аргументації, неklasична логіка та її використання у науковому дослідженні			24	8	16		-
				90	30	60		-

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Дисципліни за вибором «ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ» підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальностями: 091-Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностика та лікування, 225 Медична та психологічна реабілітація, 226 Фармація)

(очна вечірня форма навчання)

Тривалість навчання: 3 кредити (90 год.).

Мета навчання: оволодіння аспірантами законами і формами логічно-несуперечливого мислення та вмінням застосувати їх у науковій діяльності, а також засвоєння головних логічних та методологічних процедур наукового дослідження (формулювання понять, побудова умовиводів, розробка методології дослідження, освоєння основ теорії аргументації та ін.), що дасть змогу проводити наукові дослідження на високому методологічному і теоретичному рівні з чітко сформованою доказовою базою.

Контингент: особи, які навчаються в аспірантурі за очною вечірньою формою навчання.

№ з/п	Навчальна дисципліна, розділ, рубрика	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				самостійна та інша робота
				аудиторних				
				всього	у тому числі			
	лекції	семінарські	практичні					
	...	3	90					
1	Науковий метод і наукових підхід у дисертаційному дослідженні			28	8	20		-
2	Формально-логічні основи наукового дослідження			40	10	30		-
3	Основи теорії наукової аргументації, неklasична логіка та її використання у науковому дослідженні			22	6	16		-
				90	24	66		-

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**дисципліни за вибором «ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ» підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальностями: 091-Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностика та лікування, 225 Медична та психологічна реабілітація, 226 Фармація)
(заочна форма навчання)**

Тривалість навчання: 3 кредити (90 год.).

Мета навчання: оволодіння аспірантами законами і формами логічно-несуперечливого мислення та вмінням застосувати їх у науковій діяльності, а також засвоєння головних логічних та методологічних процедур наукового дослідження (формулювання понять, побудова умовиводів, розробка методології дослідження, освоєння основ теорії аргументації та ін.), що дасть змогу проводити наукові дослідження на високому методологічному і теоретичному рівні з чітко сформованою доказовою базою.

Контингент: особи, які навчаються в аспірантурі за заочною формою навчання.

№ з/п	Навчальна дисципліна, розділ, рубрика	Кількість кредитів	Кількість годин					самостійна та інша робота
			Загальний обсяг	аудиторних				
				всього го	у тому числі			
				лек-ції	семінарські	практичні		
	...	3	90					
1	Науковий метод і науковий підхід у дисертаційному дослідженні			22	2	8		12
2	Формально-логічні основи наукового дослідження			30	4	12		14
3	Основи теорії наукової аргументації, неklasична логіка та її використання у науковому дослідженні			38	6	16		16
				90	12	36		42

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни за вибором «ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ» підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальностями: 091-Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностика та лікування, 225 Медична та психологічна реабілітація, 226 Фармація)

Код розділу, теми	Назва розділу, теми
1.	Науковий метод і науковий підхід у дисертаційному дослідженні
1.1.	Головні принципи наукового дослідження: науковий підхід, науковий метод і метод дослідження. Алгоритм і структура наукового дослідження, класифікація та основні рівні дослідження.
1.2	Логічні основи наукової діяльності. Наукове пізнання та мислення. Роль логічних процедур у формуванні та обґрунтуванні клінічного дослідження.
1.3	Головні історичні етапи формування наукового методу та наукового підходу. Виникнення логіки як філософської дисципліни та її значення для розвитку науки.
1.4	Науковий підхід Аристотеля і «Novum Organum Scientiarum» Ф. Бекона та їх роль у становленні і розвитку науки.
1.5	Виникнення інтересу до наукової мови. «Перефразування» і аналіз «атомарних суджень». Формалізація наукової мови (Львівсько-Варшавська школа). Методика й метод у медичній теорії та практиці: спільне та відмінне. Методика й метод у медичній теорії та практиці: спільне та відмінне.
1.6	Верифікація наукової мови (Л. Вітгенштайн та програма Віденського гуртка. Дослідження наукової мови у межах постпозитивізму та аналітичної лінгвістичної філософії. Створення синтаксису наукового знання у межах Віденського гуртка та Львівсько-Варшавської школи.
1.7	Позитивізм та питання критерію істинності наукового знання. Принцип розмежування емпіричного осмисленого знання та метафізичного в межах логічного позитивізму.
1.8	Важливість логічної побудови дисертаційного дослідження. Подолання недосконалості наукової мови, багатозначності термінів, неоднозначності формулювань у теоретичному дослідженні.
1.9	Теоретико-методологічні проблеми обґрунтування гіпотези наукового дослідження. Прагматика та значення мовних виразів, поняття дефляційності істини; особливості слідування правилам логіки під час наукового дослідження.
2.	Формально-логічні основи наукового дослідження

2.1	Особливості формулювання понять у науковому дослідженні. Зміст і обсяг поняття. Види понять. Відношення між поняттями.
2.2	Судження та висловлювання у науковому дослідженні. Відношення між судженнями. Таблиці істинності.
2.3	Теоретико-методологічні особливості біомедичних та клінічних досліджень. Філософські засади доказової медицини. Закони логіки та їх значення у науковому дослідженні.
2.4	Вибір моделей та методів дослідження. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика. Методи, які використовуються на емпіричному та теоретичному рівні. Умовивід у науковому дослідженні та його основні види: індукція, дедукція, аналогія.
2.5	Простий категоричний силізм як особлива форма наукового судження.
2.6.	Загальні правила силізму. Важливість правильних логічних побудов для адекватності та верифікованості результатів наукового дослідження.
2.7	Сучасні методи збору та узагальнення інформації та їх значення для медичної теорії і практики. Можливості та межі застосування предикативної логіки.
3.	Основи теорії наукової аргументації, некласична логіка та їх використання у науковому дослідженні
3.1	Особливості застосування аргументів, тез, антитез, аксіом при підготовці до публічного виголошення результатів наукового дослідження на конференції, симпозіумі, чи при захисті дисертації.
3.2	Основи теорії наукової аргументації. Роль класичної та некласичної логіки в поглибленні світоглядно-теоретичних та методологічних засад бачення вченим наукових проблем та особливостей наукового знання.
3.3	Некласична логіка: головні напрямки становлення та розвитку. Алетична логіка – множина модальних систем (теорій), створених на підставі алетичних модальностей «необхідно», «можливо», «дійсно», «випадково» засобами формалізованої мови. Мова алетичної логіки та теорія можливих світів.
3.4	Деонтична логіка. Нормативні висловлювання – основа деонтичної логіки. Межі та можливості застосування нормативних висловлювань у науковому дослідженні. Відмінності між необґрунтованими та обґрунтованими схемами міркувань, що дають істинні висновки та систематизація правильних схем міркувань.
3.5	Епістемна логіка та її наукові функції. Місце епістемної логіки у системі природничо-наукового, гуманітарного знання та культури.
3.6	Основи логічного аналізу засобами та методами некласичних логічних систем та способи обґрунтування правильності міркувань, їх коректності філософськими та концептуальними заходами некласичних формальних числень.

3.7	Форми наукового пізнання. Організація та методологія дисертаційного наукового дослідження. Загальнонаукові методи та принципи у дисертаційному дослідженні.
3.8	Загальна теорія систем. Системно-структурний та структурно-функціональний методи у медичному дослідженні.

ПЕРЕЛІК

**компетентностей відповідно до вибіркової навчальної дисципліни
«ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»
за спеціальностями: 091-Біологія; 221 Стоматологія,
222 Медицина, 224 Технології медичної діагностика та лікування,
225 Медична та психологічна реабілітація, 226 Фармація**

№ п/п	Назва
	Загальнонаукові (філософські) компетентності:
1.	здатність використовувати закони та принципи логіки, розуміти методологічну роль філософії у наукових дослідженнях
2.	здатність використовувати загальні методи пізнання: аналіз та синтез; індукцію та дедукцію; закони формальної логіки
3.	здатність дотримуватися правил академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження
	Загальнопрофесійні компетентності:
4.	здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою або дисертаційної роботи
	Дослідницькі компетентності:
5.	здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань, вміння ставити і вирішувати дослідницькі та практичні завдання;
6.	здатність до здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.
7.	здатність до застосовування окремих сучасних інформаційні технологій у науковій діяльності;
9.	здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
10.	здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
11.	здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	Аналітичні компетентності:
12.	здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень;
13.	здатність до формулювання концепції дослідження
14.	здатність до генерування нових наукових знань та оцінки їх новизни у порівнянні з існуючими знаннями.
	Мовні компетентності:
15.	здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою

	термінологію.
Комунікативні компетентності:	
16.	здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою;
17.	здатність ефективно використовувати окремі навички риторики;
18.	здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи.
Особистісні компетентності:	
19.	здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;
20.	здатність працювати автономно;
21.	здатність бути критичним і самокритичним;
22.	здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання;
23.	здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Етичні компетентності:	
24.	здатність діяти соціально відповідально та громадянські свідомо.
Управлінські компетентності:	
25.	здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ
ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ,
який закінчив навчання з вибіркової навчальної дисципліни
«ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»
за спеціальностями: 091-Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224
Технології медичної діагностики та лікування, 225 Медична та
психологічна реабілітація, 226 Фармація**

Кваліфікаційні вимоги:

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми очікується, що в результаті успішного навчання за програмою, поряд із іншими професійними навиками, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен:

№ п/п	Назва	Знання	Уміння
1.	здатність використовувати закони та принципи логіки, розуміти методологічну роль філософії у наукових дослідженнях	+	+
2.	здатність використовувати загальні методи пізнання: аналіз та синтез; індукцію та дедукцію; закони формальної логіки	+	+
3.	здатність дотримуватися правил академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження	+	+
4.	здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової	+	+

	публікації/виступу українською мовою або дисертаційної роботи		
5.	здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань, вміння ставити і вирішувати дослідницькі та практичні завдання;	+	+
6.	здатність до здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.	+	+
7.	здатність до застосовування окремих сучасних інформаційні технологій у науковій діяльності;	+	+
9.	здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+
10.	здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.	+	+
11.	здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+
	Аналітичні компетентності:		
12.	здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень;	+	+
13.	здатність до формулювання концепції дослідження	+	+
14.	здатність до генерування нових наукових знань та оцінки їх новизни у порівнянні з існуючими знаннями.	+	+
	Мовні компетентності:		
15.	здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією.	+	+
16.	здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою;	+	+
17.	здатність ефективно використовувати окремі навички риторики;	+	+

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичними матеріалами до вибіркової дисципліни є підручники та монографії з методології та логіки наукового дослідження, періодичні видання. Розроблені наочні матеріали до лекцій та практичних занять. Підготовлені матеріали для активізації процесу навчання.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Програма з дисципліни структурована. Протягом навчання (90 годин) передбачається:

- для денної очної форми – 30 лекцій (60 години), 9 семінарських занять (18 годин), на самостійне опрацювання – 12 годин;
- для вечірньої очної форми – 24 лекції (48 годин), 6 семінарських занять (12 години), на самостійне опрацювання – 30 годин;
- для заочної форми – 10 лекцій (20 годин), 5 семінарських занять (10 годин); на самостійне опрацювання – 60 годин.

Наприкінці навчання аспірант має написати реферативну роботу та скласти залік.

Лекції розкривають основні теоретико-методологічні питання дисципліни.

Семінарські заняття передбачають оволодіння аспірантами навичками категоріально-логічного мислення, формулювання понять та умовиводів, основами наукової аргументації та загальнонауковими методами дослідження.

Самостійна та поточна робота аспірантів оцінюється на лекційних та семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача з аспірантом. Під час навчання використовуються такі види самостійної та поточної роботи: доповіді та участь в обговоренні окремих тем дисципліни; участь у спільному аналізі та обговоренні проблем та окремих випадків з медичної практики на семінарських заняттях; підготовка до участі та участь у конференціях; письмові контрольні роботи; підсумковий залік.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ І ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

Поточний контроль за освоєнням аспірантами матеріалів навчальної дисципліни здійснюється на семінарських заняттях за допомогою спеціальних завдань та контрольних питань. Наприкінці навчання аспіранти мають написати реферат на обрану тему, із запропонованого переліку, а також скласти залік.

Оцінка успішності здійснюється відповідно до результатів роботи аспіранта протягом навчання, та з урахуванням підсумкового заліку.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»

1. Головні історичні етапи формування наукового методу та наукового підходу.
2. Виникнення логіки як філософської дисципліни та її значення для розвитку науки.
3. Науковий підхід Аристотеля
4. «Novum Organum Scientiarum» Ф. Бекона та його роль у становленні і розвитку науки.
5. «Перефразування» і аналіз «атомарних суджень» у філософії наукової мови.
6. Формалізація наукової мови та верифікація наукової мови
7. Дослідження наукової мови у межах постпозитивізму та аналітичної лінгвістичної філософії.
8. Методика й метод у медичній теорії та практиці: спільне та відмінне.
9. Позитивізм та питання критерію істинності наукового знання.
10. Теоретико-методологічні проблеми обґрунтування гіпотези наукового дослідження.
11. Особливості формулювання понять у науковому дослідженні.
12. Зміст і обсяг поняття.
13. Види понять.
14. Відношення між поняттями.
15. Судження та висловлювання у науковому дослідженні.
16. Відношення між судженнями. Таблиці істинності.
17. Теоретико-методологічні особливості біомедичних та клінічних досліджень. Філософські засади доказової медицини.
18. Закони логіки та їх значення у науковому дослідженні.
19. Умовивід у науковому дослідженні та його основні види: індукція, дедукція, аналогія.
20. Простий категоричний силізм як особлива форма наукового судження.
21. Загальні правила силізму. Важливість правильних логічних побудов для адекватності та верифікованості результатів наукового дослідження.
22. Сучасні методи збору та узагальнення інформації та їх значення для медичної теорії і практики.
23. Особливості застосування аргументів, тез, антитез, аксіом при підготовці до публічного виголошення результатів наукового дослідження на конференції, симпозіумі, чи при захисті дисертації.
24. Основи теорії наукової аргументації.
25. Роль класичної та некласичної логіки в поглибленні світоглядно-теоретичних та методологічних засад бачення вченим наукових проблем та особливостей наукового знання.
26. Алетична логіка як множина модальних систем (теорій)

27. Деонтична логіка в науковому дослідженні її методи та можливості.
28. Епістемна логіка та її наукові функції.
29. Організація дисертаційного наукового дослідження.
30. Загальна теорія систем. Системно-структурний та структурно-функціональний методи у медичному дослідженні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Бандурка О. М., Тягло О. В. Курс логіки: Підручник. – К., 2002.
2. Беденко М.В. Логіка: посібник/ М. В. Беденко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2016. - 64 с.
3. Вітгенштайн Л. Tractatus Logico-philosophicus: Філософські дослідження. – К., 1995.
4. Гвоздік О. І. Логіка доказування в юрисдикційному процесі: навч. посібник / О. І. Гвоздік, В. В. Кощинець. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2016. – 129 с.
5. Гончаров А.Ю. Логіка і теорія аргументації: формальний і неформальний підходи: дис... канд. філос. наук: 09.00.06 / Гончаров Андрій Юрійович; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2003.
6. Жеребкін В.Є. Логіка. – Харків: Основа, 1995. – 254 с.
7. Жоль К.К. Вступ до сучасної логіки. – Київ: Либідь, 2002.
8. Івін О. А. Логіка. – К., 1996.
9. Ішмуратов А. Т. Вступ до філософської логіки. – К., 1997.
10. Ішмуратов А.Т. Вступ до філософії логіки. – Київ: Абрис, 1997. – 344 с.
11. Карпова С.Г. Навчально-методичний посібник до вивчення курсу "Логіка та методологія науки"/ С. Г. Карпова ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Ф-т суспіл. наук і міжнар. відносин, Каф. філософії. – Дніпропетровськ: Ліра, 2015. – 86 с.
12. Конверський А.Е. Логика. Учебник.– М.: Идея-Пресс, 2010. – 377 с.
13. Конверський А.Є. Традиційна логіка: навч. програма для студ. філос. фак. ун-тів / А. Є. Конверський ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філос. НАН України. – К. : Четверта хвиля, 1997. – 12 с.
14. Корпало О.Л. Некласична логіка: метод. рекомендації та плани семінарських занять: для студ. філос. фак. ун-тів / О. Л. Корпало; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філос. НАН України. – К.: Четверта хвиля, 1997. – 40 с.
15. Кулагін Ю.І. Логіка: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, І. В. Войціцька; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 93 с.
16. Логіка висловлювань: навч.-метод. посіб. / уклад. Астапова О. І.. – Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2013. – 64 с.
17. Плахтій М.П. Логіка в Україні у другій половині ХІХ – на початку ХХ століття: напрями розвитку: дис... канд. філос. наук: 09.00.06 / Плахтій Маріанна Петрівна ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2007. – 183 арк.
18. Політюк А.П. Аргументація як предмет неформальних досліджень (неформальна логіка та риторична аргументація): автореф. дис. канд. філос. наук: 09.00.06 / Політюк Анастасія Павлівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – 18 с.

19. Поляков В.Г. Логіка: задачник: навч. посіб. для викладачів і студентів ВНЗ / Поляков В. Г. – Луцьк : Твердиня, 2015. – 258 с.
20. Формальна логіка: корот. слов.-довід. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; авт.-уклад. О. С. Гасяк. – Чернівці : Рута, 2015. – 199 с.
21. Формальна логіка. Розв'язкові процедури, алгоритми, словник базових термінів і понять: навч. посіб. / О. С. Гасяк ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Чернівці : Рута, 2015. - 543 с.
22. Хоменко І. В., Алексюк І. А. Основи логіки. – К.: Золоті Ворота, 1996. – 251 с.
23. Bacon J. B., Detlefsen M., McCarty D. Ch. Logic from A to Z: REP Glossary of Logical and Mathematical Terms. Routledge, 1990.
24. Forbes G. Modern logic: A Text in Elementary Symbolic Logic. – Oxford, 1994.
25. Priest G. Logic: A very Short Introduction. Oxford, 2000.